

Jan Andersson (född 1953) - styrkeledare i Storfors berättar

Jag arbetade i Rörverket som reparatör och i arbetslaget fanns flera deltidbrandmän så det kändes att jag också borde vara med så jag började 1974. Vid larm kunde vi lämna arbetet utan bekymmer. Jag var till brandchefen i Kristinehamn, som skötte Storforskåren, och han ville veta om jag kunde simma och så var det en läkarundersökning.

De första åren var brandstationen i Spruthuset. 1976 var den nya stationen klar. All utbildning sköttes av kåren – det var bara att hänga med. Första tiden var det portvakten som fick larmet och drog igång sirener som satt runt om i verket. Vi fick även larm via bostadstelefoner innan det kom personsökare som gjorde oss lite friare – på dagtid. För länge sedan fanns en kraftig larmsiren på brandstationens tak som användes dagtid.

Eftersom jag växte upp i Storfors hade jag lätt att hitta och ibland räckte det med namnet på den som larmat. Men det har också medfört att jag känt igen många som drabbats och som vi hjälpt.

Bostadsbränderna har varit ungefär lika under mina år. Det byggdes ett område där alla lister och karmar var av plast och det var omtalat. Även plasttak förekom i villor men jag kan inte komma ihåg att detta var något vi märkte av. När jag började var vi två befäl och fem man i beredskap – nu är vi 1+4. Att det är två mindre har nog här märkts mest vid skogsbränder. När minskningen infördes blev det också vanligare att man direkt larmade ut mer än en kår. 1986 blev jag styrkeledare och var så till jag slutade 2021.

Den värsta utryckningen jag minns var när två barn omkom vid en svår villabrand. Efter svåra eller otäcka insatser satte vi oss ner, kanske med en kopp kaffe, och talade igenom insatsen – ”känslorna skulle lämnas på brandstationen”. Som tur är har jag klarat mej från skador i tjäns-ten.

Under min tid ökade kraven på förarutbildning. När jag började räckte det med vanligt körkort för tunga brandbilar. Men folk kör nu som tokar – många ska fram till varje pris i samband med trafikolyckor. Förr försökte vi leda förbi trafiken men nu stänger vi av vägen helt. En del är så fräcka nog att kort eller videofilma. Många struntar i att vi ber dem sluta. För en del år sedan hade vi videokamera i bilarna och tanken var att man kanske kunde filma bilar som var väg från en brand. Såg vi dem flera gånger kunde man misstänka att de kom från en anlagd brand. De senaste åren har det varit ganska många anlagda bränder i östra Värmland även en del små och konstiga kring blanda annat elledning.

Skyddskläderna har blivit mycket bättre liksom kunskaper om hur vi kan hantera övertändningar. Rökdykarutrustningen är lättare än när jag började.

Kåren började med att rycka ut på s.k. IVPA-larm (i väntan på ambulans). Vi åkte i en mindre bil och hade inte all utrustning på. Men en gång fick vi larm att ett barn hade andningsproblem – vi var på ett annat larm och kom inklivande i full larmutrustning. Barnet blev så rädd för figurerna som kom och började gallskrika. Då löste sig andningsproblemet. Från början åkte vi på nästan alla akuta larm – vi kom ju fram tidigare än ambulansen. Nu larmas vi bara på hjärtstopp och riktigt allvarliga tillstånd. Det är rimligare även om vi ofta var till hjälp och en trygghet på många larm. Vi kom till en dam som var jättedålig men levde. Plötsligt dog hon och vi satte på defibrillatorn så hon ”kom igång”. När ambulansen anlände fick de göra

det igen och lyckades åter starta hjärtat. Det var några år sedan men hon lever än och vi hälsar på varandra när vi möts. Vi ett tillfälle fick vi även igång en pensionerad kollega från kåren.

Jag är oroad för kårens framtid eftersom det nu är färre som har arbete inne i Storfors och som kan gå ifrån vid larm. Samma problem finns vid alla småorter. En annan oro är alla som kör vattenskotrar och de flesta kör som galningar så olyckor kommer helt säkert. Det finns inte så många sjöpolis i vårt sjösystem.

Noterat av Björn Albinson april 2021